L. 218.
S.

# Protokół

## piętnastego posiedzenia sejmowego z dnia 19. Grudnia 1866.

---

Obecni: Zastępca Marszałka Jego Excel. ks. Metropolita Litwinowicz.

Sekretarze: ks. Kaczała, Paszkowski, Sawczyński, Ludwik Wodzicki.

Komisarz rządowy: c. k. Radca Dworu Possinger-Choborski.

Posłów z początku 101 w ciągu posiedzenia 111.

Początek posiedzenia o godzinie 11 min. 35 przed południem.

Protokół posiedzenia z dnia 14. Grudnia 1866 odczytanym został przez sekretarza posła Ludwika Wodzickiego i przyjęty z poprawką zrobioną na żądanie posła Hubickiego, w wyrazach: „nie zaprowadzając równocześnie sądów pokoju na mniejszych okręgach“ po wyrazach „dać opiekę bezpieczeństwu osoby i mienia.“

Otrzymali urlopy 8miodniowe posłowie Stocki, Witalis i Rogalski.

Odczytano dalszy ciąg petycyj do Sejmu wniesionych aż do Nr. 106 włącznie.

W odniesieniu się do petycyi Nr. 105 i 106 gminy Rożnów oraz gmin Zakołówka, Ryczki, Wierzbowiec i Wołyniec o przysłanie im statutu gminnego w polskim języku poseł hrabia Golejewski stawia wniosek: aby Sejm polecił komisyi petycyjnej sprawozdanie o niej na najbliższem posiedzeniu. Izba przychyla się do tego wniosku.

Odczytanym jest wniosek posła Wężyka tyczący się zniesienia i wynagrodzenia własności propinacyi: mieszczący projekt w §§fach 24, do którego dołączonym jest plan umorzenia.

Z porządku dziennego przychodzi pierwsze czytanie wniosku posła Zyblikiewicza o odstąpieniu na rzecz kraju administracyi lub dzierżawy dóbr publicznych. Wnioskodawca ze względu na krótkość pozostającego czasu teraźniejszej kadencyi sejmowej, w którym nie mogłaby ta rzecz dojść do rozwiązania, cofa swój wniosek.

Następuje pierwsze czytanie wniosku posła Ławrynowicza o wyjednanie dla gmin Podgórza Karpackiego zniżenia ceny surowicy. Wnioskodawca popiera wniosek, a Izba zgodnie z jego żądaniem przekazuje go komisyi administracyjnej.

Z porządku dziennego sprawozdawca komisyi petycyjnej poseł Rodakowski wnosi prośbę Nr. 97 Zakładu Narodowego Imienia Ossolińskich o w tymże Zakładzie wyłączne wydawnictwo książek polskich ludowych. Sejm zgodnie z wnioskiem komisyi uchwala: Powtórnie wezwać Prezydyum Namiestnictwa o poparcie u Władz tej prośby i o przyspieszenie ostatecznego załatwienia. Tenże sprawozdawca wnosi prośbę Nr 5 uczniów szkoły technicznej krakowskiej o zrównanie ich co do uwolnienia od służby wojskowej z uczniami szkół technicznych innych miast.

Sejm zgodnie z wnioskiem komisyi uchwala:

Prośbę tę przesłać Wysokiemu Prezydyum Namiestnictwa z usilnem zaleceniem, żeby w Ministerstwie Stanu chciało wyrobić dla uczniów instytutu technicznego krakowskiego uwolnienie od poboru

wojskowego. Tenże sprawozdawca wnosi prośbę Nr. 13 panów Izydora Dymidowicza, Adolfa Aleksandrowicza, Michała Bałuckiego, Alfreda Szczepańskiego, Ignacego Wywiałkowskiego i Maryana Dworskiego o zniesienie skutków wyroku sądu wojennego.

Sejm zgodnie z wnioskiem komisyi uchwala:

Petycyę tę przesłać Wysokiemu Prezydum Namiestnictwa z usilnem zaleceniem, żeby Prezydyum Namiestnictwa chciało w dobrze zrozumianym interesie kraju i Rządu poprzeć u Najj. Pana prośbę o opuszczenie skutków kary zapadłej na podstawie wyroków sądów wojennych z roku 1864.

Tenże sprawozdawca wnosi prośbę Nr. 102 Witalisa Smochowskiego artysty wysłużonego sceny lwowskiej o podniesienie dotychczasowej emerytury. Komisya petycyjna wnosi, aby Sejm uchwalił:

Na podstawie statutów emerytury dla aktorów sceny polskiej, w myśl fundatora śp. hrabiego Stanisława Skarbka ma być wymierzona i wypłacona panu Witalisowi Smochowskiemu od dnia 1. Stycznia 1867 emerytura na podstawie wysłużonych przez niego 32 lat w ilości równej 800 złr. wedle §fu 33 statutów emerytury.

Poseł Pietruski członek Wydziału krajowego dla dostarczenia Sejmowi dowodów przeciw wnioskowi komisyi żąda odroczenia dyskusyi nad tym przedmiotem do jednego z bliższych posiedzeń.

Izba przychyla się do wniosku posła Pietruskiego.

Następnie z komisyi petycyjnej sprawozdawca poseł Rydzowski wnosi prośbę gminy Brzostek o pomoc przeciw opieszałości władz kameralnych i finansowych.

Sejm zgodnie z wnioskiem komisyi uchwala: udzielić tę prośbę c. k. Prezydyum Namiestnictwa z zaleceniem stosownego postąpienia w celu uwzględnienia prośby gminy miasta Brzostka co do udzielenia jej odpisu wymienionej w prośbie fasyi.

Tenże sprawozdawca wnosi prośbę Nr. 30 ks. Wincentego Wąsikiewicza tyczącą się skonfiskowania przez c. k. prokuratoryę Sądecką broszury: „O organizacyi szkół wiejskich“ dla Wysokiego Sejmu przeznaczonej. Sejm zgodnie z wnioskiem komisyi przechodzi nad tą prośbą do porządku dziennego.

Tenże sprawozdawca wnosi prośbę Nr. 42 p. Franciszka Zaremby mieszczącą skargę na wyrażenia katastralnego urzędnika p. Foederansperga obelżywe o całem obywatelstwie. Sejm zgodnie z wnioskiem komisyi petycyę tę odstępuje Prez. c. k. Namiestnictwa z uprzejmem wezwaniem zarządzenia ścisłego dochodzenia co do wyszczególnionych w niej okoliczności, a w razie sprawdzenia tychże, przykładnego ukarania pana Tymoteusza Foederansperga.

Następnie z komisyi petycyjnej sprawozdawca poseł Gniewosz wnosi: petycyę Nr. 58. obywateli miasta Kołomyi przeciw projektowi statutu dla tegoż miasta przez teraźniejszego naczelnika gminy i Wydział przedłożonemu, Sejm uchwala zgodnie z wnioskiem komisyi:

Udzielić c. k. Prezydyum Namiestnictwa uwiadomienie obywateli kołomyjskich o wstrzymaniu przygotowań do przeprowadzenia ustawy gminnej w Kołomyi z dniem 1. Stycznia 1867 przez naczelnika miasta z usilnem zaleceniem zaradzenia wzmiankowanemu nadużyciu, oraz odstępuje petycyę komisyi statutów miejskich.

Tenże sprawozdawca wnosi dalej: petycyę Nr. 52. i 72. Karola Godzienia nauczyciela w Miechocinie i Jana Sobolewskiego nauczyciela w Manasterzyskach o wypłatę zaległych dotacyj. Sejm zgodnie z wnioskiem komisyi odstępuje c. k. Prezydyum Namiestnictwa z uprzejmem zaleceniem uwzględnienia, zarazem zwraca uwagę na konieczność zarządzenia, ażeby dotacya nauczycielom szkół ludowych w wyznaczonym czasie uiszczaną bywała.

Petycyę Nr. 64. gminy Strutyna o wyjednanie pozwolenia na pobieranie surowicy solnej dla bydła z źródła w obrębie gminy istniejącego, Sejm zgodnie z wnioskiem komisyi odstępuje c. k. Prezydyum Namiestnictwa z zaleceniem możliwego uwzględnienia.

Nad petycyą Nr. 49. kilku gmin i obszarów dworskich powiatu Jordanowskiego tyczącą się utrzymania drogi, Sejm zgodnie z wnioskiem komisyi przechodzi do porządku dziennego.

Petycyę Nr 46. Jana Wiśniowskiego malarza w Samborze o udzielenie środków do kształcenia się zagranicą, Sejm zgodnie z wnioskiem komisyi odstępuje Wydziałowi krajowemu.

Nad petycyą Nr. 44. gmina Buków w obwodzie Sanockim w sprawie względem wrębu i pastwiska, Sejm zgodnie z wnioskiem komisyi przechodzi do porządku dziennego.

Petycyę Nr. 19. Ignacego Moraczewskiego w powiecie Rzeszowskim o zniżenie wymierzonego podatku gruntowego, Sejm zgodnie z wnioskiem komisyi odstępuje c. k. Prezydyum Namiestnictwa do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Petycyę Nr. 51. gminy Dżurków w powiecie Obertyńskim o wstawienie się do Władz w celu odpisania za rok 1865 zaległego podatku, rozłożenia na dwa lata zaległego za 1866 i odwołania egzekucyi, Sejm zgodnie z wnioskiem komisyi odstępuje c. k. Prezydyum Namiestnictwa.

Nad petycyą Nr. 17. gminy Hołyszów w powiecie Żurawieńskim o wyjednanie dla niej parochii, lub o wydawanie z kasy krajowej dodatku cerkiewnego, Sejm zgodnie z wnioskiem komisyi przechodzi do porządku dziennego.

Nad petycyą Nr. 38. gminy Zadubrowce z zażaleniem na dwór o zabór gruntów, Sejm zgodnie z wnioskiem komisyi, iż sprawy takie do sądów należą, przechodzi do porządku dziennego.

Następnie sprawozdawca komisyi petycyjnej poseł Trzecieski wnosi: Petycyę Nr. 50. gminy powiatu Jordanowskiego o zniżenie ceny soli o jedną trzecią część, odstępuje się c. k. Prez. Namiestnictwa; Sejm uchwala zgodnie z wnioskiem komisyi.

Petycyę Nr. 34. Towarzystwa jedwabniczego w Białej o udzielenie trzechletniego wsparcia po 300 złr. rocznie, komisya wnosi, aby Sejm polecił Wydziałowi krajowemu udzielenie jednorazowego zasiłku 200 złr.

Poseł ks. Pawlików wnosi aby petycyę tę odesłać komisyi budżetowej do możliwego uwzględnienia. Izba uchwala zgodnie z wnioskiem posła ks. Pawlikowa.

Po wyczerpaniu porządku dziennego Zastępca Marszałka ogłasza posiedzenie na dzień 20. Grudnia o godzinie 11. i porządek dzienny:

1. Sprawozdanie komisyi petycyjnej o petycyach Ner 105. i 106. według zapadłej uchwały Sejmu.
2. Sprawozdanie komisyi o sejmowej ustawie wyborczej.
3. Sprawozdanie komisyi o utworzeniu funduszu zapasowego parafialnego.
4. Sprawozdanie komisyi o budżecie indemnizacyjnym.

Posiedzenie zamknięte o godzinie 1. minucie 40.

Zastępca Marszałka

**Litwinowicz** wł. r.

**F. Paszkowski** wł. r.

**Kaczała** wł. r.

Z drukarni Kornela Pillera 1866.

# Dalszy ciąg petycyj

## wniesionych do Sejmu do dnia 19. Grudnia 1866.

---

73. Klasztor PP. Benedyktynek w Przemyślu, przez posła ks. Stępka o zapomogę na ukończenie restauracyi zabudowania klasztornego.

74. Rada miasta Krakowa, przez posła Dietla w sprawie ulgi w kosztach kwaterunku.

75. Urząd parafialny gminy Grabie, przez posła Gniewosza, z prośbą gminy Podgarbie o pozwolenie obrania wójta w swojej gminie.

76. Gmina Zakościele i Bradkowice, przez posła Bielewicza, o przywrócenie terminu do wykupna mesznego.

77. Gmina miasta Lwowa, przez posła JEx. hr. Gołuchowskiego w sprawie siedzib zarządów kolei żelaznych galicyjskich.

78. Taż sama gmina, przez posła JEx. hr. Gołuchowskiego o zasiłek pieniężny na utrzymanie tutejszej szkoły przemysłowej.

79. Gmina miasta Brody, przez posła JEx. hr. Gołuchowskiego o statut dla tego miasta.

80. Ludność izraelicka miasta Tarnowa, przez posła JEx. hr. Gołuchowskiego, protestuje przeciw zarysom statutu gminnego przez gminę Tarnowską w r. 1863 do uchwały przedłożonego.

81. Gmina Porchowa, przez posła Grocholskiego, o komisyę do uregulowania służebnictw.

82. Gmina Sułkowszczyzna, przez posła Bielewicza o relacyę mesznego na pieniądze.

83. Zieliński Piotr z Przemyślan, przez posła ks. Pawlikowa, z użaleniem się na nauczyciela tamtejszej szkoły.

84. Nanowski Aleksander, przez posła Smarzewskiego, o pozostawienie prawa propinacyi przy teraźniejszych jej właścicielach.

85. Pełnomocnicy gminy Nadytycze, przez posła ks. Kuziemskiego, użalają się na zabranie im pastwisk.

86. Gmina Hankowce, przez posła Zaparyniuka, o komisyę do załatwienia sporu z dworem o grunta.

87. Gmina Wołczkowce, przez posła Zaparyniuka, o metryki z roku 1787 i 1820 do załatwienia sporu z dworem o grunta.

88. Gmina Kniaże nad Czeremoszem, o sprawdzenie jej sprawy z dworem względem oddania łęgów.

89. Tymoszczuk Iwan i Stefiuk Kostyn z Oleszkowa, przez posła Zaparyniuka, o ustanowienie sądu do rozstrzygnięcia sporu z dworem o grunta.

90. Gmina Oleszków, przez posła Zaparyniuka, o rozstrzygnięcie sporu z dworem o grunta.

91. Gmina Orelec, przez posła Zaparyniuka, o komisyę do załatwienia sporu z dworem o grunta.

92. Gmina Budy Łańcuckie, przez posła Szpunara, o zaprowadzenie asekuracyi od pożarów.

93. Taż sama gmina, przez posła Szpunara, o uregulowanie dochodów plebańskich im przysłużających.

94. Taż sama gmina, przez posła Szpunara, z użaleniem się na bezustanne reparacye budynków parafialnych.

95. Taż sama gmina, przez posła Szpunara, o zmianę notaryuszów miejscowych.

96. Taż sama gmina, przez posła Szpunara, użala się na uciążliwe dawanie dziesięciny i mesznego.

97. Kuratorya Zakładu Narodowego imienia Ossolińskich, przez posła hr. Russockiego z przedstawieniem w sprawie druku i sprzedaży książek szkolnych.

98. Szymańska Antonina, przez posła hr. Badeniego o załatwienie pertraktacyi spadkowej po Ludwiku Gajewskim i wypłacenie jej procentu od legatu 2.500 złr.

99. Dyrekcya lwowskiej akademii technicznej, przez posła Krzeczunowicza, o przyzwolenie funduszu dla dwóch profesorów tej akademii w celu zwiedzenia paryzkiej wystawy przemysłowej.

100. Sołtysi z Wierżhomli Małej powiatu Krynica, przez posła Trochanowskiego, z użaleniem się na kameralne państwo Muszyna o zabranie parcel lasowych i przylasków.

101. Merena Eliasz z Florynki, przez posła Trochanowskiego, użala się na pokrzywdzenie przez żyda Mojżesza Bauernfreunda i na urząd powiatowy.

102. Smochowski Witalis, były artysta i Dyrektor teatru polskiego, przez posła Rodakowskiego, uzupełnia poprzednie podanie swoje o wyznaczenie mu emerytury 840 złr. wal. austr.

103. Właściciele dóbr i inni mieszkańcy okolicy Sędziszowa, przez posła księcia Sanguszkę, o zaprowadzenie sądu doraźnego w Galicyi na podpalaczy.

104. Właściciele dóbr, plebani i inni mieszkańcy z okolicy Jasła, przez posła księcia Sanguszkę, podobnież o sąd doraźny na podpalaczy.

105. Gmina Rożnów przez posła hr. Golejewskiego, o przysłanie jej w polskim języku statutu i ordynacyi gminnej wyborczej.

106. Gmina Zakołówka, przez posła hr. Golejewskiego, Ryczki, Wierzbowce i Wołyniec proszą także o przysłanie im w polskim języku statutu i ordynacyi gminnej wyborczej.

---

Z drukarni Kornela Pillera 1866.